

PM
2006-11-27

Dnr: 927/2006-10

Regler för finansiering av gemensamma aktiviteter m m inom Akademi sydost

Inom ramen för Akademi sydost kommer samarbete att ske i en rad olika former och i en rad olika sammanhang. För att underlätta genomförandet av sådant samarbete finns behov av gemensamma regler för hur ekonomiska transaktioner som rör samarbetet skall genomföras. En skiss till ett sådant regelsystem redovisades i den slutrapport från Sydostprojektet som överlämnades av projektledaren Hasse Odenö i september 2005. Sedan denna rapport lämnades har ett antal mer konkreta exempel på samarbete och samverkan kommit igång eller håller på att förberedas. Även om dessa i stort kan passas in i det regelsystem som skisserades i rapporten finns det behov av att något ytterligare utveckla resonemangen om hur ekonomiska transaktioner skall genomföras. Det finns också ett behov av att nu formellt och genom rektorsbeslut vid respektive lärosäte fastställa vilka regler som skall gälla.

En viktig utgångspunkt för utformningen av ett regelsystem inom detta område är att det skall vara rimligt transparent och förhållandevis enkelt att tillämpa. En sådan utgångspunkt innebär med nödvändighet att man inte inom ramen för varje enskilt samarbetsprojekt kan uppnå en absolut "rättvis" fördelning av intäkter och kostnader. Sett ur lärosätenas perspektiv och under förutsättning att verksamheten får en någorlunda stor omfattning spelar detta knappast någon roll – vinster och förluster jämnar sannolikt ut sig över tid. För den enskilda institutionen eller arbetsenheten kan det naturligtvis dock bli skillnader som upplevs som besvärande för den egna verksamhetens ekonomi. Om sådana situationer då skulle uppkomma, som innebär att ett samarbetsprojekt kan riskeras på grund av att tillämpningen av det gemensamma regelverket ger stora negativa konsekvenser för en enskild part i samarbetet, bör detta lösas genom interna ekonomiska beslut inom respektive lärosäte.

En skillnad mellan de tre lärosätena inom Akademi sydost som har särskild betydelse när det gäller att komma fram till gemensamma regler för den ekonomiska hanteringen inom samarbetsprojekt gäller principerna för finansiering av gemensamma funktioner som administration, bibliotek och lokaler. Ett gemensamt regelverk måste utgå från att respektive högskolas finansieringsprinciper så långt som möjligt neutraliseras inom ramen för samarbetet i enskilda projekt. I detta

avseende kan det bli nödvändigt för respektive lärosäte att särskilt bevaka vilka effekter som samarbetet får för enskilda institutioner eller arbetsenheter.

Det förslag till reglering som lämnas här bygger på ett antal typfall för vad samarbetet kan avse eller hur det organiseras. Det går självklart inte att på det sättet fånga upp alla former av samarbete och det kan därför bli nödvändigt i enskilda fall göra avvikelser från dessa lösningar. Det bör dock vara angeläget för alla som deltar i samarbetsaktiviteter inom Akademi sydost att så långt som möjligt försöka anpassa sitt arbete till dessa regler.

I många fall behöver samarbetsprojekt inom Akademi sydost regleras i särskilda avtal eller skriftliga överenskommelser. Det kan av formella skäl finnas behov av sådan reglering, t ex när det gäller antagning av studenter, registreringar i Ladok eller hur studenter i övrigt skall behandlas i gemensamma utbildningar. Det kan också gälla avtal om olika parterers åtaganden inom ramen för gemensamma forskningsprojekt eller gemensamt utvecklingsarbete. Inom sådana avtal eller överenskommelser bör man dock så långt som möjligt kunna referera till de gemensamma regler som gäller för ekonomiska transaktioner. Ett gemensamt regelverk för finansiering av samarbetet bör därmed kunna underlätta avtalsskrivandet.

Mot denna bakgrund föreslås följande gemensamma regler för hantering av ekonomiska frågor i anslutning till samarbeten inom Akademi sydost.

Grundläggande utbildning

Köp av hel kurs

Ett lärosäte köper en hel kurs eller delkurs från en institution vid ett annat lärosäte. Ett sådant köp omfattar undervisning och examination på kursen. Som total ekonomisk ram för kursen beräknas det belopp som kan avräknas den köpande högskolans takbelopp. Det innefattar antalet beräknade helårsstudenter på kursen multiplicerat med ersättningen per helårsstudent enligt den ersättning som gäller i regleringsbrev och det beräknade antalet helårsprestationer inom kursen multiplicerat med ersättningen per helårsprestation enligt regleringsbrev. Av den totala ekonomiska ramen för kursen erhåller den säljande institutionen 90 % medan den köpande institutionen behåller 10 % som avser administrativa kostnader för kursen som antagning, registrering etc samt kostnader för resor.

Anordnande av gemensam kurs

En kurs kan anordnas gemensamt av två institutioner vid olika lärosäten och med antagning av studenter till respektive lärosäte. En total ekonomisk ram för kursen beräknas då som i föregående fall och denna utgör den gemensamma finansiella grunden för samarbetet. Beroende på hur mycket undervisning respektive institution utför (beräknat som poäng av kursen) fördelas den totala ramen mellan institutionerna. I detta fall görs ingen särskild avräkning för administrativa kostnader, eftersom sådana uppstår vid båda institutionerna.

Anordnande av gemensamt program

Om två eller tre lärosäten gemensamt anordnar ett utbildningsprogram till vilket studenter antas till de medverkande lärosätena fördelas kostnaderna på motsvarande sätt som när det gäller en gemensam kurs.

I ett sådant fall bör dessutom ett särskilt samrådsorgan för programmet inrättas där frågor om programadministration och närmare fördelning av resurserna mellan de medverkande institutionerna behandlas.

Ett gemensamt utbildningsprogram är ett större åtagande än anordnande av enskilda kurser. Det är då rimligt att de samlade resurserna för programmet också bidrar till att finansiera gemensamma kostnader fullt ut. Av det skälet bör en avsättning av de beräknade totala intäkterna för programmet göras innan dessa fördelas till de medverkande institutionerna. Denna skall inom ramen för samverkan inom Akademi sydost beräknas som 25,8 % av det totala beräknade intäkterna för programmet och beräkningsmässigt dras från den totala intäktsramen för programmet.

Tillfälliga lärarinsatser

För samarbetet inom Akademi sydost fastställs ingen särskild taxa för tillfälliga enstaka undervisningstimmar eller för enstaka föreläsningar. En riktlinje kan dock vara att den säljande institutionen ersätts med faktisk timlön plus sociala avgifter och att en föreläsningstimma normalt beräknas som fyra klocktimmar. Någon särskild hänsyn till kostnader för gemensamma funktioner tas inte.

Lärarytbytte

I vissa fall kan lärarytbytte komma till stånd så att en lärare fullgör hela eller delar av sin tjänstgöring vid en annan institution inom Akademi sydost. Detta kan gälla både längre eller kortare tid. I normalfallet bör det arrangeras så att den "köpande" institutionen anställer vederbörande till den del och under den tid överenskommelsen gäller och att den "säljande" institutionen erbjuder motsvarande tjänstledighet. Alternativt har den berörde läraren kvar sin anställning fullt ut och mot ersättning lånas ut till en annan institution. Ersättningen skall i sådana fall endast beräknas som aktuell lön och sociala avgifter. Detta är det enda beräknings sättet som är kostnadsneutralt i förhållande till alternativet med partiell och tidsbegränsad anställning.

Uppdragsutbildning

Det kan i vissa fall bli aktuellt med gemensam uppdragsutbildning för institutioner inom Akademi sydost. I sådana fall bör den ekonomiska fördelningen mellan medverkande institutioner regleras innan offert lämnas eller avtal sluts med uppdragsgivare till sådan utbildning. I huvudsak bör de principer som beskrivits ovan kunna tillämpas även när det gäller uppdragsutbildning. Dock skall alltid full kostnadstäckning för gemensamma funktioner beräknas och avsättas till respektive lärosäte i proportion till respektive lärosätes insatser i utbildningarna.

Forsknings-samarbete

Forsknings-samarbete inom Akademi sydost skiljer sig inte från annat motsvarande samarbete som regelmässigt bedrivs mellan forskare och forskningsgrupper vid andra lärosäten än de som finns inom Akademi sydost. Huvudprincipen bör därvid följas som innebär att uttag av over head-avsättningar endast görs för den del av forskningsanslag som förbrukas vid lärosätet. Skall viss del av ett externt forskningsanslag förbrukas vid ett annat lärosäte än där anslaget ursprungligen anvisats skall den anslagsdel som överförs innefatta påslag för over head-kostnader.

